

RESOLUCIÓ del procediment sancionador núm. PS 16/2014, referent a l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Antecedents

1.- En data 11/12/2013 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava denúncia contra l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, amb motiu d'un presumpte incompliment de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

En la denúncia s'exposava que una persona havia trucat al dit Ajuntament per tal de sol·licitar la neteja d'un dels carrers del municipi de Vilanova i la Geltrú i que en la mateixa trucada s'haurien recollit les dades personals d'aquesta persona, concretament el seu nom i cognoms i l'adreça. La seva queixa rau en què les dades d'aquesta persona que havia trucat per telèfon a l'Ajuntament, aquest les hauria comunicat a l'empresa encarregada de tal neteja. Tal afirmació la basa la persona denunciant en què el personal d'aquesta empresa de neteja, en acudir al lloc que s'havia de netejar, li hauria efectuat una sèrie de comentaris que evidenciarien el fet que l'Ajuntament havia revelat la identitat de la persona que s'havia queixat. Al respecte, en la denúncia formulada davant aquesta Autoritat es manifestava expressament que *"lo que no quisiéramos es perjudicar al trabajador en cuestión porque entendemos que los que actúan mal son los responsables que facilitan los datos."*

2.- L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (IP 219/2013), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb la DT 2ª de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per tal d'obtenir més informació sobre les circumstàncies dels fets i els subjectes responsables.

En el sí d'aquesta fase d'informació, per mitjà d'ofici de data 18/12/2013 es va requerir a l'entitat denunciada per tal que informés sobre una sèrie d'extrems relacionats amb els fets objecte de denúncia.

L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú va respondre l'anterior requeriment a través d'escrit de data 14/01/2014 (registrat d'entrada el 22/01/2014) pel qual s'exposava, entre d'altres, el següent:

- Que: *"Les sol·licituds de serveis que es reben a l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú es recepciona per diferents vies o mecanismes: Carpeta ciutadana, mitjançant instància o telefònicament. En qualsevol modalitat, i per tal de comprovar la veracitat de la informació manifestada per l'interessat, es demanen les dades personals que s'enregistren dins els diferents programes de gestió corporatius. Les dades recollides es basen en un nom o raó social, un telèfon de contacte i l'adreça objecte de la sol·licitud. En aquest sentit, aquestes dades són tractades confidencialment per la corporació i només es transmet la ubicació de la incidència per tal de gestionar l'avís mitjançant la concessionària corresponent.(...)"*
- Que: *"Després de rebre la sol·licitud que requereix un servei públic, es complimenta l'ordre de treball corresponent mitjançant el programa de gestió corresponent. L'ordre és*

rebuda per la concessionària corresponent que l'executa, però no es facilita les dades personals del sol·licitant, només el treball a desenvolupar i el lloc a prestar-ho.(...)"

- Que: *"Les dades que es van facilitar en data XXX per la sol·licitant del servei, no van ser traslladades a cap operari, ni personal concessionat. L'única informació que es trasllada és l'adreça de la incidència on s'han d'executar els treballs i les especificacions de les feines."*

3.- En data 30/01/2014 es requerí novament l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú per tal que aportés còpia de l'ordre de treball tramitada arran de la sol·licitud de neteja efectuada el XXX i que va donar lloc als fets aquí denunciats.

Aquesta documentació requerida va ser aportada pel dit Ajuntament per mitjà d'escrit de data 04/02/2014, en el qual s'informava que *"adjunto còpia de l'ordre de treball, de data XXX, enviada a l'empresa per efectuar la neteja del carrer"*. En la dita ordre de treball hi figura un apartat relatiu al *"Peticionari"*, en el qual hi figurava el nom i primer cognom d'una persona, que no coincidia però amb la persona que segons s'explicava a la denúncia hauria efectuat la trucada a l'Ajuntament per requerir la neteja de l'Ajuntament.

4.- Davant aquesta divergència, mitjançant ofici de data 17/02/2014 es va sol·licitar informació addicional a la persona denunciant.

La persona denunciant va respondre per mitjà d'escrit de data 21/02/2014, rebut el 27/02/2014. En aquest escrit s'informava que a part de la trucada, també el mateix dia s'havia efectuat la petició de neteja mitjançant instància presentada davant l'Ajuntament, i a aquest efecte, identificava la persona que havia efectuat tal petició per escrit, que coincidia amb la persona que figurava a l'apartat *"Peticionari"* de l'ordre de servei tramesa per l'Ajuntament.

5.- L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú és responsable del fitxer *"Registre de Queixes"*, que consta degudament inscrit al Registre de Protecció de Dades de Catalunya, dependent d'aquesta Autoritat.

6.- En data 06/03/2014 la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar procediment sancionador contra l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú per una presumpta infracció greu prevista a l'article 44.3.d) en relació amb l'article 10 LOPD. Així mateix, va nomenar persona instructora de l'expedient a la funcionària de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, (...). Aquest acord d'inici, juntament amb el plec de càrrecs, es va notificar a l'entitat imputada el 17/03/2014.

En el plec de càrrecs es concedia a l'entitat imputada un termini de deu dies hàbils comptadors a partir del dia següent de la notificació per formular al·legacions, presentar documents i proposar la pràctica de proves que considerés convenients per a la defensa dels seus interessos.

7.- L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú va formular al·legacions al plec de càrrecs mitjançant escrit de 31/03/2014, les quals es van abordar a la proposta de resolució formulada per la persona instructora del procediment.

8.- En data 13/06/2014 la persona instructora d'aquest procediment va formular proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades declarés que l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú havia incorregut en una infracció greu prevista a l'article 44.3 d) en relació amb l'article 10, tots ells de la LOPD. Aquesta proposta de resolució fou notificada en data 20/06/2014, i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.

9.- Per mitjà d'escrit de 04/07/2014 l'entitat imputada ha comunicat haver adoptat les mesures correctores assenyalades per la persona instructora en la proposta de resolució.

Del conjunt de les actuacions practicades en aquest procediment es consideren acreditats els fets que seguidament es detallen com a fets provats.

Fet Provat

Únic.- En data XXX una persona va formular una queixa davant l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, en la qual exposava uns problemes de neteja en una zona concreta del municipi. Amb motiu d'aquella queixa l'Ajuntament va elaborar una ordre de treball (número d'avís xxxx) que va facilitar a l'empresa concessionària encarregada d'executar la dita ordre. En l'ordre de servei esmentada hi figurava el nom i primer cognom de la persona que havia formulat la queixa.

Fonaments de Dret

1.- És d'aplicació al present procediment el previst al Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, segons el previst a la DT 2^a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2.- L'entitat imputada no ha formulat al·legacions davant la proposta de resolució, ja que en l'escrit presentat en aquest tràmit d'audiència s'ha limitat a comunicar l'adopció de les mesures correctores que havia proposat la instructora, aspecte que s'analitzarà en el fonament de dret 4t. Quant a les al·legacions que havia formulat l'Ajuntament davant el plec de càrrecs, a continuació es reiteren els aspectes més rellevants de la resposta motivada que donà la persona instructora a aquelles al·legacions.

En el primer apartat del seu escrit d'al·legacions davant el plec de càrrecs, l'entitat imputada exposava que *"el nom de la persona que figura a l'ordre de treball aportada per l'Ajuntament a l'Autoritat Catalana de protecció de dades en data 4.2.2014 correspon a (...)".*

Tal com assenyalava la persona instructora, la circumstància relativa a que la persona afectada per la vulneració aquí imputada fos (...), lluny de desvirtuar els fets imputats i/o la seva qualificació jurídica, el que feia era posar de manifest els perjudicis afegits que podia causar la revelació de la informació, ateses les circumstàncies esmentades. De fet, la persona denunciant precisament argumentava que havia rebut retrets d'alguna persona treballadora de l'empresa de neteja, pel fet d'haver formulat la queixa davant l'Ajuntament.

En qualsevol cas, en el present procediment consta acreditat que en l'ordre de treball que l'Ajuntament havia reconegut haver remès a l'empresa de neteja, hi figurava clarament dins l'apartat "*Peticionari*" el nom i cognoms de la persona que efectuà la queixa sobre la neteja, cosa que per sí mateix constitueix ja una vulneració del deure de secret, atès que la revelació d'aquesta dada no era necessària per a la prestació del servei de neteja.

Relacionat amb l'anterior, l'Ajuntament al·legava en relació amb el contracte de neteja amb l'empresa abans esmentada que *"Dintre d'aquest context contractual s'inclouen tots els aspectes relacionats amb la LOPD. Per tant, en el cas que ens ocupa resta provat que algun treballador de l'empresa contractista va vulnerar el dret de guardar secret de les dades de caràcter personal."* En relació amb aquesta al·legació, tal com argumentava la persona instructora, tot apunta a que podríem estar davant d'un supòsit dels previstos a l'art. 83 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de la LOPD. Aquest precepte es refereix a les prestacions de serveis que no impliquen accés a dades personals –com seria el cas de l'empresa de neteja–, i al respecte exigeix al responsable del fitxer o tractament –l'Ajuntament– que en el contracte de prestació de serveis es prohibeixi expressament l'accés a dades personals, així com l'obligació de secret respecte les dades que el personal de l'empresa prestadora pugui conèixer.

El cas però és que no és objecte del present procediment el determinar si l'Ajuntament va incloure aquesta previsió en el contracte esmentat, ni tampoc si alguna persona empleada de l'adjudicatària va vulnerar el seu deure de secret. El que és aquí objecte d'imputació és la vulneració d'aquest deure de secret comesa per l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, des del moment en què va incloure en l'ordre de treball elaborada per facilitar-la a l'empresa de neteja, la identitat de qui havia efectuat la queixa davant l'Ajuntament. I és que resulta evident que la dada relativa a la persona ciutadana que havia efectuat la queixa, no era necessària per a la prestació del servei de neteja encarregat, motiu pel qual no s'havia d'incloure en aquella ordre de treball. De fet, el propi Ajuntament admet haver informat la persona aquí denunciant que quan es rep un avís d'una persona ciutadana qui sol·licita alguna actuació *"es deriva una ordre de treball a les diferents concessionàries, sense incorporar les dades personals dels sol·licitants"*.

3.- En relació als fets descrits a l'apartat de fets provats, relatius a la vulneració del deure de secret, cal acudir a l'article 10 de la LOPD, el qual preveu el següent:

"El responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament de les dades de caràcter personal estan obligats al secret professional pel que fa a les dades i al deure de guardar-les, obligacions que subsisteixen fins i tot després de finalitzar les seves relacions amb el titular del fitxer o, si s'escau, amb el seu responsable."

El deure de secret comporta, segons disposa l'article 10 de la LOPD, el deure de guardar les dades personals objecte de tractament. Les obligacions del secret professional i custòdia de les dades que disposa el citat precepte, suposa una garantia que la informació registrada no traspasarà l'àmbit del responsable del fitxer o tractament, assegurant així al titular de les dades tractades que aquestes no seran conegudes per terceres persones, llevat el que disposen altres preceptes de la LOPD. És a dir, l'obligació establerta a l'article 10 de la LOPD té com a finalitat evitar que, per part del responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament, es produeixin filtracions de dades personals no consentides per les persones titulars de les mateixes. Així, el Tribunal Superior de Justícia de Madrid ha

declarat en la seva Sentència de 19/07/2001: *"El deber de guardar secreto del artículo 10 queda definido por el carácter personal del dato integrado en el fichero, de cuyo secreto sólo tiene facultad de disposición el sujeto afectado, pues no en vano el derecho a la intimidad es un derecho individual y no colectivo. Por ello es igualmente ilícita la comunicación a cualquier tercero con independencia de la relación que mantenga con él la persona a que se refiera la información (...)".*

En aquest mateix sentit, la Sentència de l'Audiència Nacional de data 29/03/2006 es pronuncia al fonament de dret tercer en els termes següents:

"El deber de secreto profesional que incumbe a los responsables de ficheros automatizados, recogido en el artículo 10 de la Ley Orgánica 5/1992, comporta que el responsable -en este caso, la entidad bancaria recurrente- de los datos almacenados -en este caso, los derivados de la cuenta bancaria de la denunciante- no se pueden revelar ni dar a conocer su contenido teniendo el "deber de guardarlos, obligaciones que subsistirán aún después de finalizar sus relaciones con el titular del fichero automatizado o, en su caso, con el responsable del mismo" (artículo 10 citado).

Este deber es una exigencia elemental y anterior al propio reconocimiento del derecho fundamental a la libertad informática a que se refiere la STC 292/2000, y por lo que ahora interesa, comporta que los datos tratados automatizadamente, como son los datos relativos a la información fiscal, no pueden ser conocidos por ninguna persona o entidad, pues en eso consiste precisamente el secreto.

Este deber de sigilo resulta esencial en las sociedades actuales cada vez más complejas, en las que los avances de la técnica sitúan a la persona en zonas de riesgo para la protección de derechos fundamentales, como la intimidad o el derecho a la protección de los datos que recoge el artículo 18.4 de la CE. En efecto, este precepto contiene un "instituto de garantía de los derechos a la intimidad y al honor y del pleno disfrute de los derechos de los ciudadanos que, además, es en sí mismo un derecho o libertad fundamental, el derecho a la libertad frente a las potenciales agresiones a la dignidad y a la libertad de la persona provenientes de un uso ilegítimo del tratamiento mecanizado de datos" (STC 202/2000). Este derecho fundamental a la protección de los datos "persigue garantizar a esa persona un poder de control sobre sus datos personales, sobre su uso y destino" (STC 292/2000) que impida que se produzcan situaciones atentatorias con la dignidad de la persona, "es decir, el poder de resguardar su vida privada de una publicidad no querida."

A l'últim, també l'Audiència Nacional en la seva Sentència de 12/11/2009, en el fonament de dret cinquè exposa el següent:

"Este deber de secreto pretende que los datos personales no puedan conocerse por terceros, salvo en los supuestos recogidos en otros preceptos de la LOPD, como el Art. 11 (comunicación de datos) o el artículo 12 (acceso a los datos por cuenta de terceros).

En definitiva, el deber de secreto trata de salvaguardar o tutelar el derecho de las personas a mantener la privacidad de sus datos de carácter personal y el poder de control o disposición sobre los mismos. Este deber de secreto está lógicamente relacionado con el secreto profesional que, según el auto del Tribunal Constitucional de 11 de diciembre de 1989 "... se entiende como la sustracción al conocimiento ajeno, justificada por razón de una actividad, de

datos o informaciones obtenidas que conciernen a la vida privada de las personas". El deber de secreto en el tratamiento de datos personales, tiene la misma fundamentación jurídica, pero se refiere al ámbito estricto del tratamiento de los datos personales, para que el responsable del fichero y, cualquier persona que intervenga en el tratamiento, esté obligado al mantener la confidencialidad de tales datos personales."

Doncs bé, tal com indicava la persona instructora, durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit a l'apartat de fets provats, el qual considero constitutiu de la infracció greu prevista a l'article 44.3.d) de la LOPD, que en la seva redacció donada per la Llei 2/2011, de 4 de març, d'economia sostenible (en endavant, LES), tipifica com a tal:

"d) La vulneració del deure de guardar secret sobre el tractament de les dades de caràcter personal al qual es refereix l'article 10 d'aquesta Llei."

4.- L'article 21 de la Llei 32/2010, en consonància amb l'article 46 de la LOPD, preveu que quan les infraccions siguin comeses per una administració pública, la resolució que declari la comissió d'una infracció, haurà d'establir les mesures que escau adoptar perquè cessin o es corregeixin els efectes de la infracció.

A l'empara d'aquesta previsió, en el fonament de dret 4t de la proposta de resolució la persona instructora argumentava el següent: *"En el present cas, com s'ha avançat l'Ajuntament ha manifestat que en les ordres de treball que remet a les empreses concessionàries no hi inclou les dades identificatives de la persona que havia formulat la queixa o sol·licitud. No obstant això, en l'ordre de treball que va donar lloc a la intervenció d'aquesta Autoritat ("Ordre de Treball MilloraVNG") hi figura un apartat de "Peticionari" en el qual s'hi inclouen les dades referents a "Nom" –on es va incloure el nom i primer cognom de la persona que aquí havia efectuat la queixa-, "NIF", "Adreça", "Telèfon", "Correu" i "Mitjà preferents de contacte", i no es té constància que l'Ajuntament hagi modificat el contingut d'aquest model d'ordre de treball. És per això que aquesta instructora proposa requerir l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú per tal que al més aviat possible, i com a màxim en el termini de 10 dies a comptar des del dia següent a la notificació de la resolució, modifiqui el model d'ordre de treball esmentat, en el sentit de no preveure la inclusió de les dades personals de la persona ciutadana qui efectua una queixa que dona lloc a aquella ordre de treball que es facilita a l'empresa adjudicatària del servei públic de neteja viària i recollida de residus del municipi."*

Doncs bé, tal com s'ha anunciat anteriorment, l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú davant la proposta de resolució ha comunicat haver modificat el programa Millora VNG per tal que no apareguin *"les dades del peticionari a cap ordre de treball destinada a l'empresa adjudicatària del servei públic de neteja viària i recollida de residus."* I per acreditar tal extrem, aporta còpia del model "Ordre de Treball milloraVNG" en el qual efectivament s'observa que ja no hi figura l'apartat denominat "Peticionari" que incloïa la recollida de dades personals de qui havia sol·licitat el servei de neteja. En conseqüència, es fa innecessari requerir en la present resolució l'adopció de mesures correctores que proposava la instructora, atès que l'Ajuntament ja les ha dut a terme.

Carrer de la Llacuna, 166, 7a. Planta
08018 Barcelona

Fent ús de les facultats que em confereixen l'article 15 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat de Catalunya,

RESOLC

Primer.- Declarar que l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú ha comès una infracció greu prevista a l'article 44.3 d) en relació amb l'article 10, tots ells de la LOPD, sense que resulti necessària l'adopció de les mesures correctores que proposava la persona instructora a la proposta de resolució, atès que l'entitat imputada ha acreditat que ja les ha dut a terme.

Segon.- Notificar aquesta resolució a l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú.

Tercer.- Comunicar aquesta resolució al Síndic de Greuges, mitjançant el seu trasllat literal, segons el que especifica l'Acord Tercer del Conveni de Col·laboració entre el Síndic de Greuges de Catalunya i l'Agència Catalana de Protecció de Dades de data 23 de juny de 2006.

Quart.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els Jutjats del Contenciós Administratiu, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, 11 de juliol de 2014